Dokumentansvarig: Jessica A Eriksson

Dokumentägare: Johanna Carlsson

Läkemedelshantering - Förskrivning med subvention utanför läkemedelsförmånen - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Läkemedelshantering - Förskrivning med subvention utanför läkemedelsförmånen - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg	**Dokumentkategori:** Rutin	**Omfattning:** Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Chef Läkemedelsenheten	**Dokumentansvarig:** Farmaceut Läkemedelsenheten	**Beslutsinstans:** Chef Läkemedelsenheten
Diarienummer: Ej tillämpligt		**Datum för översyn:** Se giltigt t.o.m.

Innehåll

1. Syfte och omfattning 2
2. Innehåll 2
2.1. Allmänt 2
2.2. Praktisk hantering 3
2.3. Områden aktuella för landstingssubventioner 3
2.3.1. Laxermedel 3
2.3.2. Preventivmedel till unga kvinnor 3
2.3.3. Livsmedel till personer som fyllt 16 år 4
2.3.4. Smittskyddsläkemedel 4
2.3.5. Läkemedel till patient med allvarlig psykisk störning 5
2.3.6. Undantagshantering för vissa läkemedel utanför förmånen 5
2.3.7. Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd 6
2.3.8. Asylsökande och personer som omfattas av massflyktsdirektiv (Ukraina) ..7
2.3.9. Fluor till personer till och med 24 år 7
3. Kommunikation och implementering 7
4. Medverkande och granskare 7
5. Referenser 8

1. Syfte och omfattning

Denna rutin beskriver i vilka situationer Region Gävleborg subventionerar hela eller delar av kostnaden för läkemedel och vissa andra produkter utöver det som subventioneras via läkemedelsförmånen.

Rutinen beskriver även hur förskrivaren ska specificera på receptet att subvention ska ske, hur mycket som ska subventioneras och vilket kostnadsställe som ska anges som referens på fakturan från apoteket.

2. Innehåll

2.1. Allmänt

Region Gävleborg ansvarar för den del av kostnaden för läkemedel och hjälpmedel som ingår i högkostnadsskyddet. Förutom detta ansvar subventionerar Regionen också vissa produkter som normalt inte ingår i förmånen (bland annat speciallivsmedel för personer över 16 år) samt ger även ytterligare subvention för vissa förmånsberättigade läkemedel. I vissa fall är preparaten kostnadsfria för patienten i andra fall utgår en avgift.

2.2. Praktisk hantering

För att hanteringen ska fungera i alla led, för förskrivare, patient, apotek och i den efterföljande hanteringen av fakturor, är det av yttersta vikt att rätt uppgifter anges av förskrivaren på receptet när subvention ska ske.

Det är förskrivarens/beställarens ansvar att på receptet/beställningen ange att kostnaden ska subventioneras av Regionens beställande enhet, hur stor del av beloppet som ska faktureras, **samt att ange vilket kostnadsställe som ska debiteras.** För e-recept anges detta i fältet för meddelanden till apoteket och på pappersrecept skrivs det i doseringsrutan.

Om nödvändiga uppgifter saknas på receptet kan apoteket inte expediera läkemedlet utan att kontakta förskrivaren om komplettering. Det innebär risk för att patienten behöver betala hela summan eller att expeditionen fördröjs.

Särskilda hantering vid recept till personer som saknar svenskt personnummer. Recept måste vara försett med reservnummer. E-recept med reservnummer kan skickas elektroniskt om receptet adresseras till specifikt apotek.

2.3. Områden aktuella för landstingssubventioner

2.3.1. Laxermedel

Region Gävleborg kan subventionera laxermedel inför operation och undersökning.

Detta omfattar exempelvis läkemedlen: Laxabon, Phosphoral, CitraFleet och Movprep.

Att ange på receptet: Laxermedel, subvention, KSTXXXXX (ange aktuellt kostnadsställe).

2.3.2. Preventivmedel till unga kvinnor

Från och med 1 januari 2017 är preventivmedel, så som p-piller eller långtidsverkande hormonpreparat, kostnadsfria för unga till och med 20 år, enligt nationella läkemedelsförmånen. Kostnadsfriheten gäller endast de preventivmedel som ingår i läkemedelsförmånen.

Utöver ovanstående subventionerar Region Gävleborgs preventivmedel till unga kvinnor från 21 år till och med 25 år (det vill säga fram till 26-årsdagen). Subventionen och regelverket innebär att:

- Region Gävleborg subventionerar hormonella preventivmedel med indikation antikonception som omfattas av läkemedelsförmånen, oavsett beredningsform.
- Subventionen gäller unga kvinnor bosatta (folkbokförda) i Region Gävleborg.
- Subventionen gäller till och med 25 år (det vill säga fram till 26-årsdagen).
- För att ett recept ska bli subventionerat måste förskrivaren ange att det ska vara subvention, samt vilket kostnadsställe som ska debiteras

- Egenavgiften är max 100 kr per år. För p-piller innebär detta en egenavgift på 25 kr per tremånadersperiod. För beredningsformer som är verksamma längre än ett år är egenavgiften max 100 kr per uttag.
- Subventionen gäller för den billigaste utbytbara produkten. Väljer kunden ett dyrare alternativ får hon själv stå för mellanskillnaden utöver egenavgiften om 25 kr per tremånadersperiod.
- Receptet får utfärdas för 3, 6, 9 eller 12 månader. Recept som skrivs nära åldersgränsen 26 år ska anpassas så att denna gräns överskrids med så få månader som möjligt.
- Recept utfärdade inom Region Gävleborg kan hämtas ut på vilket apotek som helst i landet.

Att ange på receptet: P-piller, subvention, KSTXXXXX (ange aktuellt kostnadsställe)

2.3.3. Livsmedel till personer som fyllt 16 år

Region Gävleborg subventionerar specialdestinerade livsmedel, kosttillägg, sondnäring och tillbehör till personer som fyllt 16 år och är folkbokförda i Region Gävleborg.

- Livsmedel med subvention kan förskrivas av läkare och dietister.
- Livsmedel vid metabola sjukdomar - 100 % kostnadsbidrag.
- Fenylketonuri m fl - avgift 120 kr per uttag
- För övriga livsmedel gäller 50 % kostnadsbidrag

Förskrivaren ansvarar för att ange andel som ska subventioneras, samt vilket kostnadsställe som ska debiteras på receptet.

Att ange på receptet: Livsmedel, subvention XX%, KSTXXXXX (ange aktuellt kostnadsställe).

I kommunernas särskilda boenden svarar kommunerna för speciallivsmedel.

2.3.4. Smittskyddsläkemedel

Läkemedel som har förskrivits av läkare mot en **allmänfarlig sjukdom** och som läkaren bedömer minskar risken för smittspridning är kostnadsfria för patienten enligt Smittskyddslag (2004:168) kap 7.

Läkemedlet ska ha effekt på smittspridningen genom att det minskar smittsamheten hos sjukdomen eller hämmar tillväxten hos smittämnet. Kostnadsfrihet gäller även om läkemedlet förskrivits enbart i behandlingssyfte men dessutom bedöms ha en biologisk effekt på smittspridningen. Läkemedel som enbart har betydelse för behandling av sjukdomstillståndet som sådant eller eventuella följdsjukdomar och komplikationer omfattas inte av kostnadsfriheten.

Att ange på receptet: Kostnadsfritt enligt SML, KSTXXXXX (ange aktuellt kostnadsställe).

Om en patient med förskrivet smittskyddsläkemedel är asylsökande fakturerar apoteket Migrationsverket enligt nuvarande rutin - migrationsverket.

2.3.5. Läkemedel till patient med allvarlig psykisk störning

Vissa patienter folkbokförda i Region Gävleborg som saknar sjukdomsinsikt, kan efter individuell bedömning av behandlande läkare beviljas fria antipsykotiska läkemedel.

Ovanstående gäller neuroleptika, ATC-kod N05A, och endast läkare inom med arbetsplatskod inom psykiatrin.

Att ange på receptet: Psykosläkemedel, subvention, KSTXXXXX (ange aktuellt kostnadsställe).

2.3.6. Undantagshantering för vissa läkemedel utanför förmånen

Läkemedel omfattas inte automatiskt av läkemedelsförmånen. De vanligaste skälen till att ett läkemedel inte omfattas av läkemedelsförmånen är att:

- Läkemedelsföretaget inte har ansökt om läkemedelsförmån
- TLV fattat beslut om att läkemedlet inte ska omfattas av läkemedelsförmånen
- Läkemedelsföretaget tagit läkemedlet ur läkemedelsförmånen eftersom de inte kan/ vill möta en från TLV efterfrågad prisnivå.

För läkemedel som inte omfattas av läkemedelsförmånen råder fri prissättning, dvs läkemedelsföretaget bestämmer priset och apoteksföretaget lägger på önskad marginal. Det medför att läkemedlet vid försäljning kan ha olika pris på olika apotek.

Region Gävleborg kan, för enskilda patienter och i undantagsfall, subventionera även andra läkemedel som inte ingår i läkemedelsförmånerna. Detta gäller patienter som har synnerligen angelägna medicinska behov och som saknar behandlingsalternativ inom förmånen. Detta gäller enbart om användningen är kostnadseffektiv. Hela kostnaden för läkemedlet bekostas av förskrivande enhet med kostnadsansvar för läkemedelsförmånen. Patienten erlägger ingen egenavgift.

För att denna undantagshantering ska vara tillämplig krävs att följande förutsättningar är uppfyllda:

- enskilda patienter folkbokförda i Region Gävleborg
- synnerligen angelägna medicinska behov
- behandlingsalternativ saknas
- användningen bedöms vara kostnadseffektiv i det enskilda fallet (jämfört med andra alternativ inom vården)

Förskrivaren ska först ta ställning till om andra behandlingsalternativ är möjliga, t ex att annat preparat eller annan beredningsform som finns inom läkemedels-förmånen kan användas. Om det inte finns andra behandlingsalternativ och förskrivaren och verksamhetschef anser att förskrivande enhet ska stå för kostnaden tillämpas gäller följande:

- Läkemedel som traditionellt främst används inom sluten vård, t.ex. parenteral antibiotika och infusionsvätskor, distribueras i första hand genom den vårdenhet som ordinerat

preparatet, d.v.s. lämnas ut från vårdenheten. För uppstart av behandling med palliativa läkemedel används de kommunala akutförråden för läkemedel.

- För övriga läkemedel utanför läkemedelsförmånen ska en dialog ske med läkemedelskommittén, i syfte att samordna subventionering av läkemedel nationellt.

- Läkemedlet skrivs på recept och debitering sker till den enhet som förskriver. Aktuellt kostnadsställe ska anges på receptet tillsammans med information till apoteket om att läkemedlet ska subventioneras av förskrivande vårdenhet.

- Skäl till subventionering skall dokumenteras i journal.

Att ange på receptet: Landstingssubvention, debiteras Region Gävleborg KSTXXXX (ange aktuellt kostnadsställe).

2.3.7. Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Enligt lag gällande från 1 juli 2013, SFS 2013:407, är regionerna skyldiga att erbjuda personer som vistas i Sverige utan tillstånd samma subventionerade hälso- och sjukvård som asylsökande.

Subventionen berör bland annat receptförskrivna läkemedel. Subventionen gäller endast läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Förskrivaren verifierar att personen kan få subvention enligt lagen och skriver på receptet att läkemedlet ska subventioneras och vilket kostnadsställe som ska debiteras – i detta fall KST82973.

Recept måste vara försett med reservnummer. E-recept med reservnummer kan skickas elektroniskt om receptet adresseras till specifikt apotek.

Att ange på receptet: "UTill – betalas av Region Gävleborg" samt KST 82973 alternativt "Papperslös – betalas av Region Gävleborg" samt KST 82973.

Skriv ut läkemedelslista till patienten – reservnumret hjälper apoteket att hitta receptet.

Egenavgift tas ut av apoteken och resterande belopp faktureras Region Gävleborg. Egenavgiften är högst 50 kr vid varje expeditionstillfälle för läkemedel utskrivet vid samma tillfälle av samma förskrivare och för högst tre månaders behandling. Smittskyddsläkemedel ska lämnas ut utan egenavgift.

Barn under 18 år som vistas i landet utan tillstånd behöver inte betala någon egenavgift.

2.3.8. Asylsökande och personer som omfattas av massflyktsdirektiv (Ukraina)

Personer som omfattas av omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) har rätt till subventionerade läkemedel som ingår i läkemedelsförmånen, och apoteken kan ansöka om ersättning för dessa läkemedelskostnader ifrån Migrationsverket.

Varje asylsökande, även barn, får ett LMA-kort av Migrationsverket. LMA-kortet är ett bevis på att hen är inskriven i Migrationsverkets mottagningssystem. Den asylsökande ska alltid ha med sig sitt LMA-kort när hen hämtar ut sina mediciner för att Apoteken skall kunna erhålla ersättning för läkemedelskostnaderna ifrån Migrationsverket.

En person som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektiv omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) och därigenom kan apoteket erhålla ersättning för läkemedelskostnader ifrån Migrationsverket på samma sätt som för asylsökande. Personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet erhåller ett uppehållstillståndskort (UT-kort).

Enligt rutin för asylsökande ska en vuxen asylsökande eller massflykting betala en egenavgift. Egenavgiften är högst 50 kr vid varje expeditionstillfälle för läkemedel utskrivet vid samma tillfälle av samma förskrivare och för högst 3 månaders behandling. Asylsökande barn och barn som beviljats tillstånd som massflyktingar, som är under 18 år, behöver inte betala egenavgift för läkemedel.

Egenavgift tas ut av apoteket och resterande belopp faktureras Migrationsverket.

Personer som omfattas av massflyktsdirektivet (hanteras som asylsökande)
- Ukrainska medborgare bosatta i Ukraina före 24/2 2022.
- Statslösa personer och medborgare i andra länder än Ukraina som har haft internationellt/nationellt skydd i Ukraina och varit lagligt bosatta i där före 24/2 2022.
- Familjemedlemmar till ovanstående grupper.

2.3.9. Fluor till personer till och med 24 år

För personer till och med 24 år (fram tills dagen de fyller 25) som är folkbokförda i Region Gävleborg kan få fluorläkemedel kostnadsfritt. Detta gäller endast fluorläkemedel som ingår i förmånssystemet.

Att ange på receptet: Fluor, subvention, KSTXXXXX (ange aktuellt kostnadsställe).

3. Kommunikation och implementering

Rutinen kommuniceras enligt ordinarie rutiner med extra uppföljare i Platina.

4. Medverkande och granskare

Läkemedelsenheten och läkemedelskommittén har tagit fram denna rutin i samverkan med Hälso- och sjukvårdens ledning och Regionens ekonomiavdelning.

5. Referenser

Dokumentnamn	Plats